

Gestió forestal, una eina per rendibilitzar i preservar els boscos i evitar incendis

A la demarcació de Barcelona hi ha quasi 490.000 hectàrees de bosc, fora dels parcs naturals, el 90% de les quals són de propietat privada

Acció a l'espai d'interès natural d'Els Colls-Miralpeix | Diputació de Barcelona

La Diputació de Barcelona (<http://www.diba.cat/>) gestiona un conjunt de 12 espais naturals d'alt valor paisatgístic, ecològic i cultural que abasten més de 100.000 hectàrees de 100 municipis. Aquests espais, englobats dins la Xarxa de Parcs Naturals (<http://parcs.diba.cat/que-es-la-xarxa>), representen el 22% del territori i el 70% de la població de Catalunya.

Més enllà d'aquests espais protegits, en el conjunt de la demarcació de Barcelona hi ha 489.000 hectàrees de boscos. El 90% són de propietat privada i, moltes vegades, amb un rendiment de poc valor comercial en l'extracció de fusta. Tot plegat fa necessària la introducció d'eines de gestió d'aquests territoris, per donar-los un major rendiment i evitar també els incendis forestals.

En aquest context, la gestió forestal que la Diputació de Barcelona fa als parcs inclou un seguit d'actuacions entre les quals destaca la intervenció en les finques pròpies. En conjunt, comprenen una superfície de 11.894 hectàrees, repartides entre els parcs naturals del Montseny (<http://parcs.diba.cat/web/montseny>), Sant Llorenç del Munt i l'Obac (<http://parcs.diba.cat/web/santllorenç>), Montnegre i Corredor (<http://parcs.diba.cat/web/montnegre>), Garraf (<http://parcs.diba.cat/web/garraf>) i Castell de Montesquiú (<http://parcs.diba.cat/web/montesquiú>). Aquestes accions de gestió forestal, però, s'amplien al conjunt del territori, on la demanda d'intervenció és de vital importància per disposar d'uns boscos que donin rendiment econòmic, a més de preservar-los com espais d'ús públic d'alt valor natural. Així, l'objectiu de la gestió forestal és assolir una millor conservació dels sistemes

naturals, fent-la compatible amb l'aprofitament dels seus recursos així com de les activitats que hi desenvolupen les persones que hi viuen.

Informadora a un punt d'Osona del Parc Natural del Montseny Foto: Diputació de Barcelona

Col·laboració amb les associacions de propietaris forestals

La gestió forestal està molt condicionada al fet que el 90% de la superfície de bosc és de propietat privada i està repartida entre més de 43.000 propietaris. Aquesta circumstància obliga a trobar fórmules que permetin la participació de tots els implicats i, a la vegada, l'impuls de projectes d'un àmbit territorial ampli que millorin la superfície forestal dels municipis.

Una d'aquestes fórmules passa per la implicació de les associacions de propietaris forestals, que agrupen propietaris amb interessos comuns per a la gestió dels seus boscos. Des de fa més de 15 anys, la Diputació de Barcelona participa en convenis de col·laboració de llarga durada, de 20-25 anys, per a la realització de projectes en aquests boscos.

Dret a gaudir dels productes dels boscos

L'aprofitament forestal s'entén també com el dret a gaudir dels productes dels boscos i del conjunt d'operacions que s'hi realitzen, amb l'objectiu d'obtenir-ne resultats beneficiosos.

D'acord amb la Llei forestal de Catalunya, els aprofitaments dels productes forestals s'han de fer segons els principis de conservació i millora dels boscos, com ara la fusta o les escorces de suro, però també altres productes com les resines, les plantes aromàtiques o els bolets, entre molts d'altres.

Restauració de boscos i la prevenció d'incendis

La poca gestió de gran part dels boscos de Barcelona, com a conseqüència de la seva baixa rendibilitat econòmica, els fa especialment susceptibles enfront de perturbacions naturals com incendis, nevades o ventades.

La Diputació de Barcelona dóna suport tècnic i financer a les zones afectades per incendis, per pal·liar-ne els efectes i, també, per afavorir la regeneració natural, com les accions per a retirar la fusta cremada. També realitza actuacions per reduir massa boscosa, com seria l'aclarida de pinedes per facilitar un creixement més selectiu i evitar risc de plagues i incendis.

Als boscos de roure i alzina, la gestió es basa en disminuir els tanys de rebrot per afavorir un millor creixement. També es restauren zones amb regeneració natural escassa, en especial aquelles amb interès local o paisatgístic.

Biomassa per a la producció energètica

L'ús de la biomassa forestal per a la producció d'energia tèrmica és una fórmula a la que es dóna suport pels notables beneficis ambientals, econòmics i socials que implica.

Així, amb la gestió forestal per a la prevenció d'incendis s'obté un producte de baixa qualitat que pot tenir un destí com a combustible. Aquest valor del producte dels treballs al bosc permet tancar un cercle de gestió local amb uns beneficis molt interessants pels municipis.